

GOLFSTOKKEN ALS RIJZWEPEN

ALWEER een verhaal over een wat oudere pro? Vorige maand Jan Blansjaar en nu weer Joop Rühl. Kan er niet eens wat over de jonge, hoopgevende toekomst geschreven worden? Natuurlijk, maar de huidige golfers, en dan vooral de jongere willen nog wel eens te gemakkelijk aan die wat oudere pro's voorbijgaan zonder zich te realiseren wat ze zoal gepresteerd hebben. Vanaf maart 1948 is Joop Rühl aan de Kennemer verbonden, dat wil zeggen een 30-jarig jubileum staat voor de deur.

Een paar uurtjes praten met Joop is absoluut te weinig om van zijn soms buitengewone anecdotes te genieten. Joop werd als het ware automatisch aan een golfclub verbonden door de woonplaats van zijn ouders. De ouderlijke stede van de in 1916 geboren Joop bevond zich namelijk naast die van de toenmalige professional van de Oude Haagsche. Deze huizen lagen naast de 15e hole en een croquetbaan, waarin zich naast de bekende hindernispoortjes ook vele konijnenholen bevonden. Deze ongewenste extra handicap voor de croquetspelers opende voor Joop en de zoon van de pro, Ivo Ijff, nieuwe perspectieven wat betreft het golfspel. Uiteraard wierpen de jongens herhaaldelijk begerige blikken richting golfcourse, maar aangezien die voor hen taboe was maakten zij van de nood een deugd en plaatsten wat stokken in de verschillende konijnenholen om dan maar daar de eerste beginselen van het spel onder de

kniet te krijgen.

Joop, toen 16 jaar oud, begon al snel te caddiën en weldra was hij doorgedrongen als caddie van een zeer bekend golfviertal: Snouck Hurgronje, Michiels van Verduynen, Calkoen van Limmen en del Court van Krimpen. Alle vier uitstekende golfers, van wie de laatste volgens Joop een absolute topspeler was. Misschien dat zij in die dagen ook wel eens technische adviezen kregen van de golfprofessional Dirk Oosterveer. Als bewijs van zijn kunde had hij een zeer bijzondere truc. Joop Looyenstein (die man moet een grenzeloos vertrouwen in Oosterveer hebben gehad) ging op zijn rug liggen en een tussen de tanden opgeteede bal werd daar zonder pardon vanaf geslagen, en wat belangrijker was, zonder divot. 'Prachtig golferslatijn,' zo schudde ik meewarig het hoofd. Wie schetste echter mijn verbazing toen Joop mij als bewijs zelfs een foto van deze unieke gebeurtenis wist voor

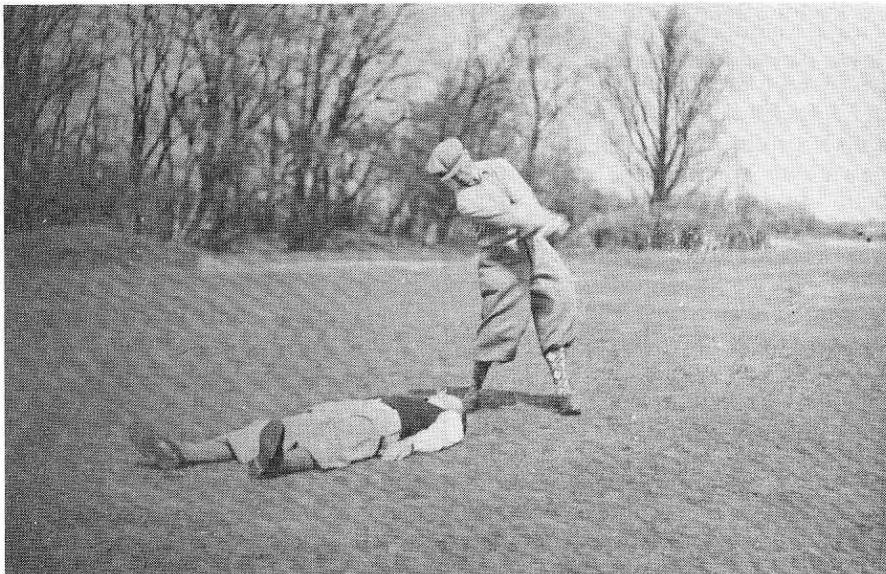
te toveren. Daar zou de arbeidsinspectie tegenwoordig zeker een stokje voor steken.

De speler Joop Rühl

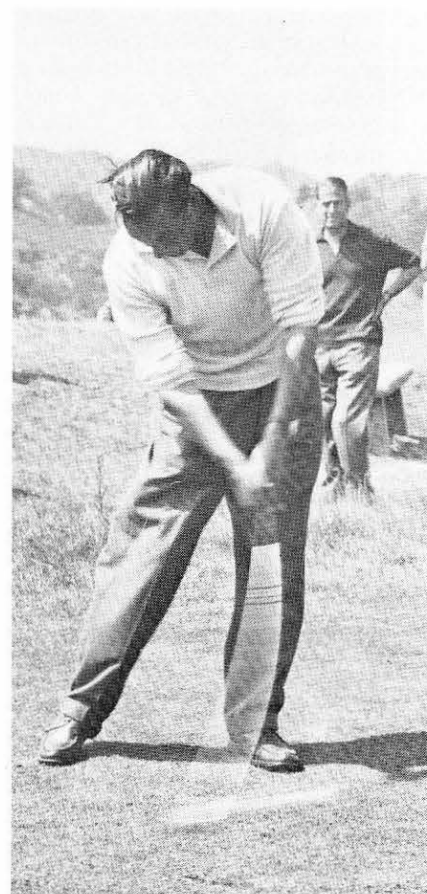
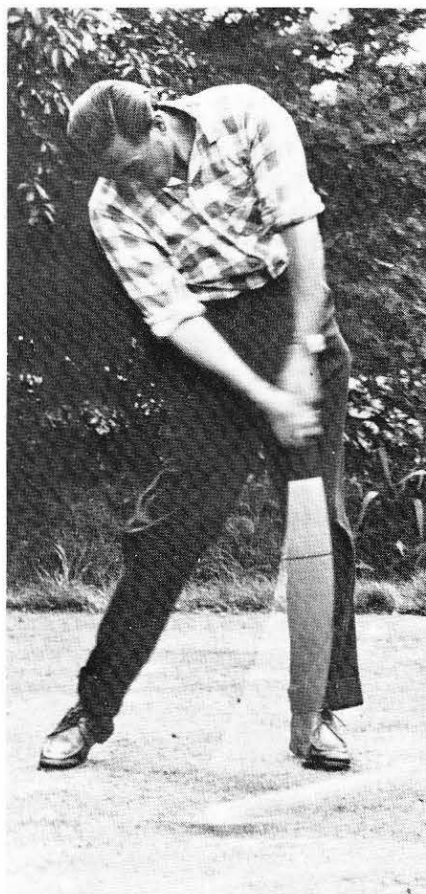
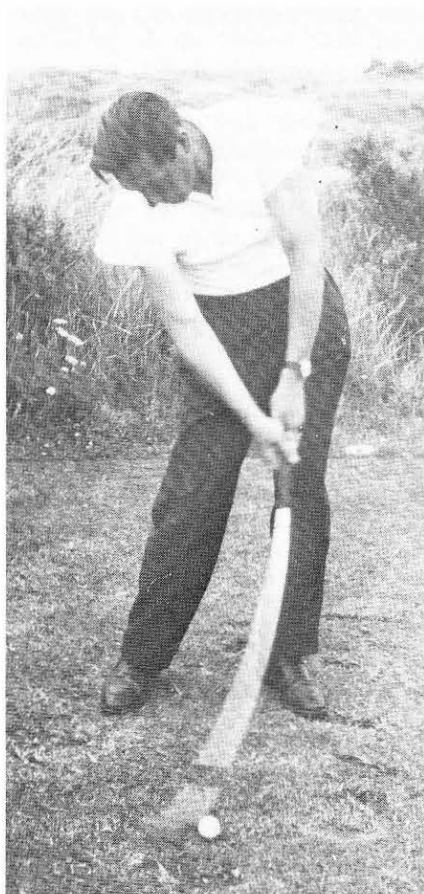
Vanaf zijn 19e ging Joop zich actief met het wedstrijd-golf bemoeien en zijn eerste grote succes bereikte hij in 1937, toen hij nationaal kampioen werd op de Haagsche (1e prijs 100 gulden!). Tot 1950 heeft hij een groot aantal overwinningen geboekt. Zo wist hij eens 13 wedstrijden achter elkaar te winnen en toen hij in de 14e 'slechts' tweede werd, had iemand de moed hem te vragen waarom zijn spel zo achteruit was gegaan. Let wel, zijn scores logen er niet om in die tijd. Want wat dacht u van een score van 134 (68 en 66) in de Twente Cup? Overigens kon hij Cramer en Witte met resp. 135 en 138 maar net voor blijven. Ter illustratie, de Twente Cup van afgelopen jaar had als beste 3 scores 143, 144 en 146.

Daar raken we een belangrijk punt. Joop is namelijk van mening, dat, ondanks de moeilijker te bespelen banen, i.v.m. de door hem verfoei-de sproeiinstallaties, de hedendaagse professionalwedstrijden veel betere scores te zien zouden moeten geven.

Rühl: 'Tenslotte bestond er in mijn tijd geen grafiet shaft en geen extra 'lange' bal. Maar ja, 3 à 4 uur trainen na de dagelijkse lessen is er tegenwoordig niet meer bij. De jonge pro's denken veel te snel dat ze er al zijn. In mijn topjaren, 1947 (1e in het Int. Open), 1948 (2e in het Int. Open) en 1949 (2e in het Int. Open) was het natuurlijk wel keihard werken geblazen. Financieel waren die wedstrijden daar toen nog niet aantrekkelijk genoeg voor. De eerste prijs in het Internationaal Open bracht toen slechts 1000 gulden op.' Alhoewel zijn werkelijk actieve

Dirk Oosterveer, onze beste golfer uit de jaren dertig, slaat een bal van de mond van zijn caddie Joop Looyenstein. Voor de goede orde: Looyenstein is vele jaren later een natuurlijke dood gestorven.

Drie keer Joop Rühl, drie keer dezelfde stijl. De foto's werden gemaakt met tussenpozen van ongeveer vijf jaar.

wedstrijdloopbaan in 1950 wel zo'n beetje ten einde liep, is hij later nog regelmatig internationaal in actie geweest in invitatie-toernooien en vaak samen met Piet Witte in bijvoorbeeld de World Cup, toen nog Canada Cup geheten. Met veel plezier herinnert Joop zich nog de Canada Cup in 1954. Op de 18e hole stond een premie van 50 dollar voor een birdie. Zijn approach naar de green lag op 25 cm van de hole. Deze opgelegde kans op de 50 dollar (toen nog wel wat waard) bezorgde hem de meest moeizame putt uit zijn hele carrière, maar hij maakte hem gelukkig wel. Wat Piet Witte betreft, raadde Joop mij aan om de enkele keer dat hij nog speelt eens naar hem te gaan kijken: 'Je kijkt dan naar de grootste stylist op golfgebied. Misschien was hij wat te licht, maar hij had een ritme dat niet te evenaren was. Als Piet Witte soms met de Belg Flory van Donck speelde, was het net alsof je naar een balletuitvoering stond te kijken.'

Amateurgolf

Zoals zovelen in ons relatief kleine golfwereldje is Joop Rühl een groot voorstander van openbare banen en andere pogingen om het amateurgolf te promoten. De door sommi-

gen verkeerd begrepen jeugdtraining op de Kennemer zal zeker enkele goede spelers voortbrengen. Deze training, die door de heren Braun, Streutgers en Rühl, met behulp van de lagere handicappers op de vroege zaterdagmorgen gegeven wordt, heeft reeds vorig jaar zijn nut bewezen met enkele indrukwekkende handicapverlagingen. Het zijn echter niet alleen amateurs die van Joop's grote technische kennis hebben kunnen profiteren. De pro's Loesberg, van Pinxten, Dick Luyt, en Kees en Bertus Visser zijn ook bij hem in de leer geweest. In de leerperiode van van Pinxten is Joop van diens spel danig onder de indruk gekomen: 'Als die zijn hoofd bij elkaar leert te houden kan hij nog steeds bij de beste van Europa behoren'. Als rem op de ontwikkeling van ons vaderlandse golf ziet hij de baanontwikkeling. 'De sproeiinstallaties maken de banen vaak veel te lang terwijl ook onredelijk geplaatste vijfertjes en bunkers de animo van spelers tussen handicap 20 en 30 te snel doet afnemen. Vooral de jongeren die in die categorie niet af en toe eens een par maken verliezen al gauw de interesse en versnipperen hun sportinteresse in hockey, tennis, zwemmen, etc. zonder in een van die takken echt goed te worden. Natuur-

lijk zijn er wel enkele uitzonderingen, maar vaak rommelen die maar wat aan. Op de driving-range 100 ballen slaan is erg goed, maar als je dat echter verkeerd doet maakt dat de zaak alleen maar erger. Ook gewichtstrainingen en ander zwaar werk zoals houthakken doen weinig goed. Een normale goede conditie is echt wel voldoende.'

Professional loopbaan

Als eerste betrekking kreeg Joop een functie als pro op de Rosendaelsche in 1936. Toen de oorlog in 1940 uitbrak kon deze club zijn professionaal helaas niet meer handhaven en vertrok Joop teleurgesteld naar zijn ouders in Wassenaar, alwaar hij de interesse in golf voor de eerste en enige keer in zijn leven wat begon te verliezen. Twee goede vrienden, Robby Schill en de heer Trip, hebben toen gelukkig de motivatie van Joop weer wat kunnen aanwakkeren. Joop solliciteerde bij de Hilversumsche. De oorspronkelijke aanbieding was van een nogal ingewikkelde constructie. Na een aanvankelijke proefperiode van 3 maanden bij de Hilversumsche was het de bedoeling dat hij afwisselend 3 maanden op Hilversum en één maand op de Rosendaelsche zou

Joop Rühl in 1976.

lesgeven. Na wat geharrewar is het dan toch definitief de Hilversumsche geworden, waar hij tot 1948 is gebleven.

De oorlogsperiode bracht natuurlijk veel kommer en zorgen met zich. Er zijn echter ook enkele unieke anecdoten uit die periode. Zo werd op een gegeven moment een detachement van de Hitlerjugend in het clubhuis ingekwartierd, dat zojuist terugkwam van enkele flinke gevechtsacties aan het oostfront. Nou niet de allerbeste bewoners voor een golfclubhuis. Zo was een van de eerste acties het openen van de locers in de kleedruimten en de gevonden golfclubs werden onmiddellijk in een bankschroef van de clubheads ontdaan, omdat het dan van die fijne rijzwepen waren. Een stiff shaft rijzweep, die arme paarden! Om wat leven in de brouwerij te brengen hadden de heren ook de eigenaardige gewoonte om naast de eerste tee, nota bene op het moment dat er iemand wilde afslaan, een magazijntje patronen uit een mitrailleur leeg te pompen. Dan wilde je natuurlijk wel maken dat je weg kwam. En dan te bedenken dat er tegenwoordig golfers zijn die al verstoord omkijken als je een keer hoest.

Vlak voor het einde van de oorlog is Joop in Hilversum getrouwd (als trouwvoertuig een lijkkoetsje, maar ja, iets anders was helaas niet voorhanden) en in maart 1948 is hij begonnen als professional op de Kennemer Golf & Country Club te Zandvoort. Dat de collegialiteit tussen de pro's in die tijd erg groot was, blijkt wel uit de reis die Joop, onmiddellijk nadat hij de aanbieding van de Kennemer had ontvangen, naar H. W. L. King in Engeland heeft gemaakt. De legendarische H. W. L. King bekleedde namelijk de positie als pro bij de Ken-

nemer voor de oorlog. Joop heeft hem toen gevraagd of hij er geen bezwaar tegen had dat hij deze positie ging overnemen. Dat daar geen bezwaar tegen bestond blijkt wel uit het feit dat Joop een eigengemaakte driver van hem kreeg. Deze buitengewone staaltjes van vakmanschap op het gebied van clubmaking waren van een dusdanige kwaliteit dat er heden ten dage nog door enkele leden van de Kennemer mee gespeeld wordt. Deze clubs, die de inscriptie H. W. L. King-Kennemer Golf Club dragen, hebben de meest eigenaardige nummering, zoals 9A, 5B en nog enkele oude benamingen.

Museum van oude stokken

Joop heeft trouwens toch een aardig museum van oud golfmateriaal verzameld. Zo speelt hij zelf ook nog met een putter die van ouderdom bijna in elkaar stort maar voor Joop nog wonderen doet. U kent ze wel, die oude, platte clubhead (à la de ijzer-1) met zo'n kromme houten shaft. Overigens bevindt hij zich daarmee in goed gezelschap, want 's werelds beste putter Bobby Locke heeft er ook nog steeds zo een. Over deze Bobby Locke wist Joop zich nog een aardig incident te herinneren. Voor de oorlog heeft Bobby Locke, met als achtergrond het promoten van Dunlop golfequipment, eens het Nederlands Open Kampioenschap gespeeld (1939). In die wedstrijd kwam Locke op de laatste hole met zijn tweede slag vlak bij de hole te liggen. Voor een putter als hij geen probleem. Hij miste de putt, en liep direct door naar de heuvel achter de green,

waar een nietsvermoedende fotograaf deze misser op de gevoelige plaat had vastgelegd. *'Do you know that anyone who takes a picture of Bobby Locke has to pay £ 10,—?'* Met een verbaasd gezicht keek de fotograaf Bobby Locke aan, waarop deze het filmpje uit het toestel rukte en woedend in het duinzand stampte. Toen draaide hij zich om, liep terug naar de green, maakte de hole af en won het kampioenschap. Er is al heel wat over Joop's verleden aangehaald. Men moet echter niet denken dat hij niet meer tot goede golfprestaties in staat is. Tenslotte wist hij tijdens het pro-am voor het Internationaal Open van afgelopen jaar nog een score van 78 van de backtees te maken. Hij gaat zelfs zo ver door te verklaren dat, als hij zich 4 maanden uitsluitend met spelen zou bezig houden, hij weer bij de beste 6 van Nederland zou behoren. Gezien zijn drukke lesprogramma zal dat wel onmogelijk zijn, maar misschien haalt hij wel weer eens de pers met nog een hole-in-one (hij heeft er al 8), of na een goede score in een pro-am. Dit jaar zullen wij hem waarschijnlijk niet in Noordwijk tijdens het Open kunnen zien, hoewel hij zich als oud-kampioen niet zou hoeven te kwalificeren. (Prognose van Joop: 290 is winnend). Maar een rondje met Joop is een waar genoegen, waar ik me nog vele jaren op hoop te verheugen. Dat ik niet de enige ben bewijst de deelneming aan het Joop Rühl Jubileumtoernooi, let wel: 240 deelnemers! Joop, nog vele jaren.

RICK VAN DEN BOOM

Deze foto van de 18e green op de oude Haagsche Golfclub werd gemaakt tijdens een wedstrijd tussen professionals en amateurs op 13 juli 1941. Aan slag de amateur Schill en op de rug gezien Joop Rühl.